

Nina Ivančić je rođena 1953. u Zagrebu. Diplomirala je 1977. na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, smjer slikarstvo, u klasi prof. Šime Perića. 1979. je pohađala Majstorske radionice za slikarstvo u Zagrebu prof. Ljube Ivančića i prof. Nikole Reiserera. 1987. primila je Fulbrightovu stipendiju za studij slikarstva (MFA Program in Painting, Columbia University, New York). Od 1986. do 1993. je živjela i radila u New Yorku. Od 1979. Nina Ivančić izlagala je na brojnim samostalnim i skupnim izložbama u Hrvatskoj i inozemstvu, njezin umjetnički rad popraćen je velikim brojem bibliografskih jedinica, nagrađivana je više puta za umjetnički rad, a radovi joj se nalaze u privatnim i javnim kolekcijama u Hrvatskoj i inozemstvu. Od 1999. je profesorica (Red. prof. art (T)) na Umjetničkoj akademiji u Splitu. Živi i radi u Zagrebu, Splitu i na Braču.

Mihael Klanjčić rođen je 1994. u Zagrebu. Diplomirao je 2019. na Nastavničkom odsjeku Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, smjer slikarstvo, u klasi prof. Damira Sokića. Izlagao je na sedam samostalnih i više skupnih izložbi, a među potonjima se ističu: 57. Zagrebački salon (Dom HDLU), 35. Salon mladih (Dom HDLU), 16. Erste Fragmenti (Lauba), U ljetnom kodu (Galerija Kranjčar), Umjetnost je sumnja (LEXART Skladište), 14. Erste Fragmenti (Galerija Kranjčar). Živi i radi u Zagrebu.

Damir Sokić je rođen 1952. u Novoj Gradiški. Diplomirao je 1977. na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, smjer slikarstvo. Od 1977. do 1979. polaznik je Majstorske radionice za slikarstvo prof. Ljube Ivančića i prof. Nikole Reiserera. Od 1986. do 1993. živio je i radio u New Yorku, od 1999. do 2019. bio je profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu (red. prof. dr. art). 2018. stekao je doktorat iz područja umjetnosti na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu. Živi i radi u Zagrebu. Od 1976. Damir Sokić je izlagao na brojnim samostalnim i skupnim izložbama u Hrvatskoj i inozemstvu, njegov umjetnički rad popraćen je velikim brojem bibliografskih jedinica, nagrađivan je više puta za umjetnički rad (među ostalima godišnjom nagradom Vladimir Nazor 2014. godine), a radovi mu se nalaze u privatnim i javnim kolekcijama u Hrvatskoj i inozemstvu.

Ljerka Šibenik je rođena 1935. u Zagrebu. Diplomirala je 1962. na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, gdje je od 1962. do 1964. pohađala i Majstorsku radionicu Krste Hegedušića. Od 1975. do 2003. je vodila Galeriju Novu, u kojoj je predstavljala mlade umjetnike avangardnih usmjerenja i autore starijega naraštaja čiji se rad veže uz inovacije u umjetničkom kontekstu. Pripadnica drugoga naraštaja hrvatskih avangardnih umjetnika, istraživala je stvaranje kompleksnih struktura i ambijenata (*Crni objekt 2*, 1968.), a istodobno radila intenzivno obojene objekte minimalistički koncipiranih oblika (*Mini relief*, 1968.).

Galerija Kranjčar

Snježana Ban, Nina Ivančić, Mihael Klanjčić, Damir Sokić, Ljerka Šibenik
ŽIVOT DOBRO UGOĐENIH FORMI
17. 2.–22. 3. 2023

MMC KIBLA / KiBela, Ulica kneza Koclja 9, Maribor
Radno vrijeme: od ponedjeljka do petka od 10 do 18 sati, subotom od 10 do 14 sati.

Snježana Ban, Nina Ivančić, Mihael Klanjčić, Damir Sokić, Ljerka Šibenik ŽIVOT DOBRO UGOĐENIH FORMI

17. 2.–22. 3. 2023

MMC KIBLA / KiBela

Izložba *Život dobro ugođenih formi* dovodi u vizualnu koegzistenciju radove petero hrvatskih umjetnika/umjetnica različitih generacija. Ljerka Šibenik umjetnički se, naime, formirala u razdoblju neposredno prije i poslije mitske 1968, Damir Sokić i Nina Ivančić autorski su sazrijeli na prijelazu sedamdesetih u osamdesete godine prošloga stoljeća, Snježana Ban potkraj drugoga desetljeća ovoga stoljeća, a Mihael Klanjčić na samome početku njegova trećeg desetljeća.

Izloženi radovi spomenutih umjetnika/umjetnica – po izboru Galerije Kranjčar – na prvi pogled posjeduju posve različite kako vizualno-formalne tako i prostorno-izvedbene karakteristike, osobito ukoliko se uzme u obzir činjenica da su u podjednakim omjerima zastupljeni crteži, zidni reljefi te samostojeći objekti. Klasičnim formalno-analitičkim pristupom, međutim, nipošto nije moguće – a isto vrijedi i za rigidne medijske klasifikacije i definicije – osvijestiti kohezivnu logiku cjelokupnog izložbenog postava. Svaki od izloženih radova posjeduje, naime, jasnu naznaku konstruktivnih promišljanja, ali nipošto nauštrb vlastite poetske aure. Povezuje ih, zapravo, začudan imaginativan racionalizam njihovih autora i autorica.

Pet umjetničkih jezika, različitih pristupa i korištenih materijala i medija – crtež, slika, skulptura, instalacija, akcija – povezat će se dinamičnim ispreplitanjem slika i predmeta u galerijskom prostoru u koherentnu cjelinu, koja će upijati pojedinačne sadržaje i s njima disati kroz pojedinačne forme. Od crno-bijelog do koloriziranog, od apstrakcije do konkretizacije, od angažiranosti do razigranosti, vode nas radovi koji još uvijek zadržavaju modernistička polazišta, ali se nadograđuju aktualnim porukama; i kritičkim i ironičnim, danim u likovnom, društvenom ili širem kontekstu.

Snježana Ban

U prostor eksterijera umjetnica smješta dvije instalacije pod nazivom *Poruke u boci*. Ovdje se, zapravo, radi o svojevrsnim kolažima, ali ovoga puta prostorno uvjetovanim. Kratke citate odnosno izdvojene misli umjetnica »komprimira« u staklenke s jasnim aluzijama na – kao što to uostalom otvoreno i nedvosmisleno sugerira i sam naslov instalacija – odašiljanje poruka nekonvencionalnim morskim putem. Poslati poruku u boci znači odlučiti se na krajnje neizvjestan način komunikacije s posve nepoznatim potencijalnim prvotnim primaocem, a nerijetko može odražavati i romantičan čin očajnika. Pronalazak poruke u boci, međutim, gotovo u pravilu podrazumijeva mitske konotacije te predstavlja zavodljiv potencijalni uvod u neku predstojeću avanturu. Baš kao kada nenadano otkrijemo neku od stimulativnih misli ili ideja što poput poruka u boci neprimjetno cirkuliraju cjelokupnim umjetničkim obzorom. (Vanja Babić, iz predgovora izložbe za projekt *Katamaran Art*, 2022, Galerija Kravata, Jelsa / Galerija umjetnina, Split, 2022)

Ljerka Šibenik

Postoje umjetnici i općenito ljudi kojima je ime veće od njihova djela, a postoje, naravno, i oni kojima je djelo veće od imena. U ove druge nesumnjivo spada i Ljerka Šibenik. Njezino ime potiče misli o rijetko svjetlom mjestu hrvatske participacije u umjetnosti druge polovice prošloga stoljeća (točnije od 60-ih do 80-ih godina). Nakon ekspresionističkih i korozivnih enformelističkih svjedočanstva punih egzistencijalne i svake druge tjeskobe, ona je progovorila čistom i odnjegovanom kulturom plastičke forme. Nesumnjivo, Ljerka Šibenik je rasla u klimi internacionalne avangarde, bliska i vezana uz Nove tendencije, te je bila važna protagonistica nove osjetljivosti 60-ih, toliko da ju je jedan uvaženi kolega nazvao i »predvodnicom novoga vala« (Ž. Koščević). S obzirom na samo djelo, to predvodništvo je uvjerljivo, a s obzirom na narav umjetnika, ono nije ni programatsko, ni bučno. Ljerka Šibenik je bila ugrađena i gradila točku nove osjetljivosti i stvarajući djela u kojima se zrcalila znatiželja... Crta eksperimentalne i neizvjesne otvorenosti. Postala je i nositeljica nove osjetljivosti upravo osobnim propitivanjem tih usvojenih vrijednosti bez kojih bi sve bilo - utaman. A famozni »kontekst« Ljerka Šibenik »prihvaća i na svoj način razvija« kako kaže Ješa Denegri. Stoga njezin put govori kako se može biti u svojem vremenu, a istodobno potpuno unutar vlastite osjetljivosti i senzibilnosti. U krilu te nove likovne prosvijećenosti otvorio se prostor osobnosti, unutrašnjeg dinamizma opusa i raznolikosti; put koji podrazumijeva "visoku razinu estetski odnjegovane plastičke forme", kao i "primjenu emancipiranih jezičkih i oblikovnih načela" (Ješa Denegri). Znatiželjno propitujući odnose prostorne vrijednosti boje, odnosa boje i oblika, oblika i prostora, odnosa objekta i prostora itd., stvaranje luminokinetičkih ambijenata, slika-objekata... Bio je to plod tihog, ali upornog i znatiželjnog života.« (Ive Šimat Banov, iz članka »'Ljerka Šibenik' Ješe Denegrija. Monografija posvećena radu važne protagonistice nove osjetljivosti 60-ih«, Jutarnji list, 28. 10. 2019)

Nina Ivančić

Jer kad jednom probaš letjeti...

Već prvi prizori letjelica, koje je Nina Ivančić prezentirala 2006., interpretirani su kao »ispražnjeni znakovi«, naime predmetni prizori bez ikakvih oznaka svoje stvarne naravi. Prazno je značilo da obrisi nemaju ispune, da ne predočavaju iluziju volumena stvarnog predmeta, a bliski su recentnim prizorima izloženima u Galeriji Kranjčar. Prepoznatljiv plastički znak kao opće mjesto, prikazi letjelica i pridruženi im jezički, verbalni ukazi kao njihov specifikum, uključeni su u isto polje prikaza, s istom pažnjom o smještaju, simetričnom i odmjerenom. Pitanje, koje se pred recentnim radovima Nine Ivančić postavlja bez ikakve žurbe za odgovorom jest: kada mimetički prikazi budu svedeni na neutralnu vizualnu formulu s još izrazitijom sklonošću simetriji, a imenovani su egzaktno u poretku svoje tipologije - dešava li se to kao pražnjenje značenja ili kao mogućnost njihovog punjenja? Ako je želja »nedostatak« - onda je i pitanje »nađenog« sredstva - u umjetnosti definirano Duchampovim ozračjem ready madea, ili »evocirano« brodovima/ avionima kao »vehiklom« u interpretaciji Nine Ivančić, pitanje o primarnosti prostornog i/ili vremenskog određenja »duhovnih putovanja«. Pitanje ne počinje sa kuda? Ili kada? već sa: koji to predmet nakon Duchampa naime nije više nađen ili to ne može biti? Pitanje ostaje jednako otvoreno koliko i odluka o tome želimo li »prazno« poistovjetiti sa »transparentnim«. Zato je i odgovor više nego jednostavan: sve izgubljeno, sve željeno, sve zamislivo ... Deset prikaza aviona upravo je zgotovljeni ciklus radova ove slikarice, koje autorica po prvi puta pokazuje na izložbi u Galeriji Kranjčar. Niz crteža drvenim ugljenom na bijelom papiru predstavlja – u reminiscenciji svega dosad rečenoga – cjelinu u sasvim osobitom smislu. Toj osobitoj cjelovitosti u prilog ne govori samo uvriježeni princip serijalnosti. Diktat reda i promišljenosti iz svakog pojedinačnog rada prenosi se naime ne samo ponavljanjem istovrsnih (ali ne i istovjetnih) motiva i jednakih formata (osam puta horizontalni i dva puta vertikalni) u ono što oko poima kao skladno jedinstvo u ponavljanju, nego radovi zauzimaju i ovladavaju/prisvajaju prostor oko sebe tako da izložba sama postaje izbalansirana cjelovitost u kojoj se reflektiraju principi pojedinačnih eksponata. Izborom Leonardova citata i reprodukcije, za izložbu »novointerpretirane« Bellinijeve slike *Vrlina*, dakle renesansnih motiva u riječi i slici, umjetnica zaokružuje izložbu kao cjelovitost diskurza, jer

svojim radovima pridružuje i vlastiti komentar, iskaze nedvosmislenog porijekla – iz umjetnosti, naime – upućujući i na uži kontekst svojih namjera: red, simetrija, ravnoteža, jasnoća ... Ništa zanemareno, ništa zaboravljeno, ništa simulirano ili ironizirano, nego promišljeno prisutno. Tu i sada. Transparentno. (Blaženka Perica, Galerija Kranjčar, Zagreb, studeni 2008)

Damir Sokić

Damir Sokić u svome se stvaralaštvu, zapravo, kontinuirano referira na epohu u kojoj su istinski umjetnici, jednako tako i intelektualci, bili kadri zauzimati stavove i preuzimati odgovornost; njihova etičnost nipošto nije zaudarala na proračunatu i jeftinu deklarativnost ili beskrupulozni karijerizam. Bila je to epoha odvažnih i kozmopolitski usmjerenih ideja, odnosno projekata čiji se nositelji u svojim nastojanjima da ih ostvare nisu ustručavali poduzeti i onaj posljednji iskorak. Iskorak u utopiju. Velika i složena epoha Moderne – a o njoj je ovdje riječ – već desetljećima egzistira isključivo u povijesti. Ona više nije suvremena. Tko bi rekao da ovakva odrednica može predstavljati kompliment? Itekako može. Potrebno je samo promotriti Sokićeve radove, koji, odmah to valja reći, nisu na klasičan način modernistički. Jer Sokiću su posve strani bilo kakvi anakronizmi, pa tako i oni modernistički. Prave ideje, međutim, vječne su i neuništive, baš kao i činjenica da sve što je čovjek osmislio i stvorio nužno ima svoje mjesto na povijesnoj lenti. Tradiciju se može negirati i osporavati, ali nije moguće ne imati odnos naspram nje, pa makar on bio i podsvjestan. Istodobno, tradicija može biti moćno i opasno oružje u rukama autora, svojevrsni mač s dvije oštrice: s jedne strane otvara potencijal za kreiranje vizualno kultiviranih i intelektualno slojevitih radova što ostvaruju potentne dijaloge s nekim konkretnim umjetničkim artefaktima ili idejama iz prošlosti, dok s druge strane prijeti opcijom zapadanja u bezdan frivolna, beživotna i sladunjava kiča iz kojega više nema povratka. (Vanja Babić, iz predgovora izložbe Umjetnik Damir Sokić izlaže Skladište Moderne, Francuski paviljon, 2019)

Mihael Klanjčić

Ono što je kod Mihaela drugačije te ujedno možda i najintrigantnije jest njegova mogućnost da spaja nespojivo – mogućnost eklekticizma. Iako se eklekticizam ponekad može činiti kompliciran, nedosljedan ili nelogičan, kod Mihaela je jednako primjetan u svim radovima, ne samo u materiji već i u semiotici nazivlja, čime on paradoksalno postaje autorova konstanta, dosljednost. Upravo kao u vrijeme 60-ih, kada je umjetnost, prihativši postavke Johnsa, Warhola, Stelle, Newmana, Duchampa, kao i Reinhardta, jasno pokazala da je bezlično – humano i beskrajno raznoliko, kao što su to i autobiografske ili figurativne škole. Umjetnost je, željeli mi to ili ne, osobna. Ili kako je to Lawrence Alloway istaknuo: Sistem je human isto koliko i mrlja boje, i još više od toga, ako je mrlja napravljena rutinski. (Tanja Škrgatić, iz predgovora izložbe Objekti, Galerija SC, 2019)

BIOGRAFIJE

Snježana Ban je rođena 1980. u Zagrebu. Diplomirala je 2007. na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu na Nastavničkom odsjeku u klasi prof. Ante Rašića, te 2008. na Tekstilno-tehnološkom fakultetu u Zagrebu, smjer modni dizajn. Doktorirala je 2019. godine na poslijediplomskom doktorskom studiju slikarstva na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu. Od 2007. je zaposlena na Nastavničkom odsjeku Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Do sada je izlagala na deset samostalnih izložbi, te više skupnih i tematskih izložbi u zemlji i inozemstvu. Autorica je i suautorica koncepcije, tekstova i postava nekoliko skupnih tematskih izložbi i publikacija. Autorica je knjige Sumnja kao kreativni potencijal u suvremenom slikarstvu, objavljene 2021. godine u nakladi ALU u Zagrebu. Nagrađena je Velikom nagradom 28. salona mladih (2006.) i 2. nagradom Erste banke (2006.).